

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Hegyi Krisztina ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Veress Árpád ügyvéd által képviselt alperes ellen, és az alperes pernyertessége érdekében fellépő dr. Kléh László által képviselt beavatkozó közreműködése mellett, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2011. február 23. napján meghozott, 37.P.20.268/2008/45. számú ítélete ellen, a felperes részéről 49. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alperesnek 100.000 (százezer) forint másodfokú perköltséget és megállapítja, hogy a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Megállapítja, hogy a pártfogó ügyvéd által képviselt felperes a fellebbezési eljárásban pervesztes lett.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes egy 2003-ban indult munkaügyi perben a perbeli képviselőjével az alperest bízta meg. Az alperes ügyintézőjeként dr. V. K. ügyvédjelölt járt el. A munkaügyi bíróság a felperes keresetét elutasította. Az eljáró ügyvédjelölt az ítélet elleni fellebbezést egy nap késedelemmel nyújtotta be a bírósághoz, emiatt a bíróság a fellebbezést hivatalból elutasította.

A felperes a keresetében 4.325.000 forint vagyoni és 1.200.000 forint nem vagyoni kártérítésnek, mindkét összeg után 2004. szeptember 8. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatnak, valamint a perrel felmerült költségeinek a megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Hivatkozott arra, hogy a fellebbezés késedelmes benyújtása miatt a 4.200.000 forint iránti követelését a munkaügyi perben nem tudta eredményesen érvényesíteni, ebből kára keletkezett.

További kárként jelölte meg a munkaügyi perben a terhére megállapított 125.000 forint perköltséget. A nem vagyoni kártérítés iránti követelését arra alapította, hogy az alperes a mulasztásával megsértette a felperes emberi méltóságát, és a jogsértéssel a felperes egészségromlását idézte elő.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben marasztalására irányult. Védekezésében hivatkozott arra, hogy a munkaügyi per felperesre kedvező kimenetele a fellebbezés határidőben való benyújtása esetén sem volt biztos. Emiatt az alperes mulasztása nem áll okozati összefüggésben a felperes feltételezett vagyoncsökkenésével. Tagadta, hogy megsértette a felperes személyhez fűződő jogait, és vitatta a felperes nem vagyoni kárának a bekövetkezését, továbbá az alperes magatartása és a felperes egészségromlása közötti okozati összefüggést.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest 191.400 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Úgy rendelkezett, hogy a kereseti illetéket és az állam által előlegezett költséget az állam viseli. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes és az alperes között a Ptk. 474. § (1) bekezdésében körülírt, ügyvédi tevékenység ellátására irányuló megbízási szerződés jött létre. Rámutatott, hogy az ügyvédi megbízási szerződésre vonatkozóan az 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ütv.) tartalmaz különös szabályokat. Úgy foglalt állást, hogy az alperes azzal, hogy a felperes fellebbezését késve nyújtotta be a munkaügyi bírósághoz, megsértette az Ütv. 3. § (2) bekezdésben foglalt előírást, és megszegte a felperessel kötött megbízási szerződést. Kifejtette, hogy az alperes a Ptk. 318. § (1) bekezdése és 339. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni a felperesnek a szerződésszegéssel okozott kárait. Az elsőfokú bíróság az 1997. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 2. § (1) bekezdése és 7. §-a alapján azt a jogi következtetést vonta le, hogy a kártérítés iránti perben eljáró bíróság nem bírálhatja felül a munkaügyi bíróság jogerős ítéletét, és nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy a határidőben benyújtott fellebbezés a felperesre kedvezőbb határozatot eredményezett volna -e. Kiemelte, hogy a kártérítés iránti per nem lehet a jogerős ítélet elleni újabb jogorvoslati eljárás. Okfejtése szerint mindezek miatt nem állapítható meg az okozati összefüggés a fellebbezés késedelmes előterjesztése és a felperes keresetének a jogerős elutasítása között, ezért a felperes vagyoni kártérítés iránti követelése nem megalapozott. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes mulasztása nem sértette meg a felperes emberi méltóságát. Kifejtette, hogy a felperes egészségromlása és az alperes mulasztása közötti okozati összefüggést a perben beszerzett orvosi szakvélemény nem támasztotta alá. Emiatt a felperes nem vagyoni kártérítés iránti követelését is megalapozatlannak ítélte meg.

Az ítélet ellen, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítása, másodlagosan az ítélet megváltoztatása és keresetének teljesítése érdekében a felperes terjesztett elő fellebbezést. Fellebbezésében hivatkozott arra, hogy a beszerzett orvosi szakvélemény szerint az alperes mulasztása és a felperes egészségi állapotának

rosszabbodása közötti okozati összefüggés szakértői bizonyossággal való megállapításához további orvosi iratok beszerzésére lett volna szükség. Ezeket az orvosi iratokat az elsőfokú bíróság nem szerezte be, emiatt ítélete megalapozatlan. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást a felperes tüneteinek csökkenésére vonatkozóan, hogy ebben a kérdésben nem szerezte be a szakértő nyilatkozatát. A felperes álláspontja szerint az egészségi állapot rosszabbá válása is olyan hátrány, ami megalapozhatja a nem vagyoni kártérítés iránti követelést. Kiemelte, hogy a felperes állapotrosszabbodását a szakvélemény alátámasztotta. Kifejtette, hogy az alperest a perben törvényes képviselő képviselte, aki ebben a minőségében nem jogosult ügyvédi munkadíjra.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult.

A Fővárosi Ítélőtábla megállapította, hogy a fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a perbeli jogvita elbírálásához szükséges mértékben, helyesen tárta fel, az így megállapított tényállásból helytálló jogi következtetéseket vont le és helyes érdemi döntést hozott. A Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság döntésével és annak az ítéletben kifejtett jogi indokaival maradéktalanul egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, és a Pp. 254. § (2) bekezdésének alkalmazásával csupán utal az ítélet helyes indokaira.

A fellebbezésben foglaltakkal kapcsolatban az ítélet tábla a következőkre mutat rá:

A kártérítési felelősség megállapításához a felróható magatartáson és a kár bekövetkezésén kívül az is szükséges, hogy a felróható magatartás és a kár bekövetkezése között okozati összefüggés álljon fenn.

Az alperes felróható módon megszegte a peres felek között létrejött ügyvédi megbízási szerződést azzal, hogy a felperes fellebbezését késedelmesen terjesztette elő. Helytállóan hivatkozott azonban az alperes arra, hogy a fellebbezés határidőben való benyújtása esetén sem volt biztos a felperes pernyertessége a munkaügyi perben, és nem állapítható meg kétséget kizáró módon, hogy a felperes a fellebbezési eljárás eredményeként hozzájutott volna a követeléséhez. Ez a bizonytalanság pedig kétséges teszi az okozati összefüggést az alperes felróható szerződésszegése, valamint a felperes kárának a bekövetkezése között.

Az okozati összefüggés körében a bíróságnak azt kellene vizsgálnia, hogy az elmulasztott fellebbezés - ha azt határidőben benyújtották volna - a felperesre kedvező határozatot eredményezett volna -e a másodfokú eljárásban.

Az elsőfokú bíróság a Bszi. 2. § (1) bekezdése és 7. §-a alapján helyesen foglalt állást úgy, hogy nincs jogi lehetőség a munkaügyi perben hozott, és első fokon jogerőre emelkedett ítélet kártérítési perben való felülvizsgálatára, az elmulasztott

fellebbezés elbírálására. Ennek további akadály a Pp. 229. § (1) bekezdésbe foglalt rendelkezés, ami szerint a keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapról származó ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek - ideértve azok jogutódait is - egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessek (anyagi jogerő). Az elmulasztott fellebbezés eredményessége körében ugyanis a bíróságnak nem csupán a peres felek jogviszonyát, hanem a felperes és a munkaügyi per alperesének a jogviszonyát is el kellene bírálnia, mégpedig a munkaügyi per alperesének perben állása nélkül.

A nem vagyoni kártérítés iránti követeléssel kapcsolatban az ítéltábla azt emeli ki, hogy nem minden az Alkotmányban (Alaptörvényben) biztosított jog tekinthető személyhez fűződő jognak. Amint azt a Legfelsőbb Bíróság a BH 2004. 140. számon közzétett iránymutató eseti döntésében kifejtette, személyiségi jogoknak azok a jogok tekinthetők, amelyek az általános személyiségi jog, az ember értékminőségének a kifejeződése körébe vonhatók. Személyhez fűződő jogot az a magatartás sért, amely az emberi önmegvalósítást biztosító feltételektől megfosztja az embert, beavatkozik a magánszférába, illetve az ember értékminőségének hátrányos megváltozását okozza.

A bírósági út igénybe vételéhez és a jogorvoslathoz fűződő alkotmányos jogok sérelme nem jár az ember önrendelkezési jogának, magánszférájának vagy értékminőségének a sérelmével, ezért nem tekinthető személyiségi jogsérelemnek. A nem vagyoni kártérítés olyan különös jogkövetkezmény, ami a személyhez fűződő jogok megsértése esetén alkalmazható. Nincs helye a nem vagyoni kártérítés alkalmazásának személyhez fűződő jog sérelmének a hiányában.

Az alperes felróható magatartása nem sértette meg a felperes személyhez fűződő jogát, ezért a felperes nem tarthat igényt nem vagyoni kártérítésre. Emiatt nem volt szükséges a perben bizonyítás lefolytatására a nem vagyoni kár összege tekintetében, így az elsőfokú bíróság nem sértett eljárási szabályt a további bizonyítás mellőzésével.

Az alperest a perben törvényes képviselője képviselte. Az alperes törvényes képviselője azonban ügyvéd, aki a képviselet ellátása érdekében jogi szaktudását is felhasználta, és akit az alperes képviselete a jövedelemszerző jogi szakmai tevékenységétől vont el. Ezek miatt a körülmények miatt az alperes képviselőjét az ítéltábla álláspontja szerint megilleti az elsőfokú bíróság által megállapított, mérsékelt összegű munkadíj. Ezért az ítéltábla az alperes javára megállapított ügyvédi munkadíj csökkentésére nem látott lehetőséget.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a szerint alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köztelezte a felperest másodfokú perköltség megfizetésére, míg a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték viseléséről az 1993. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján rendelkezett.

, 2012. március 23.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Lente Sándor s. k. előadó bíró, Világhyiné dr. Böcskei Terézia s. k. bíró